

ПІСНІ ДОБРА Й КРАСИ

Навчально-методичний посібник

**Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчально-методичний посібник для студентів
вищих навчальних закладів**

**Тернопіль
Астон
2014**

УДК.78.07

ББК 74.268.53

ПЗ4

**Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів
(лист № 1/11–8517 від 20. 05. 2013 р.)**

Пісні добра й краси: Навчально-методичний посібник / Упорядники: Н. Є. Бондаренко, Л. Я. Люлюк, Л. В. Яловська. – Тернопіль: Астон, 2014. – 112 с.

Рецензенти:

доктор педагогічних наук, професор кафедри музикознавства, методики музичного виховання та вокально-хорових дисциплін Інституту мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка **Кондрацька Л. А.**

доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри музикознавства та методики музичного виховання Інституту мистецтв Прикарпатського національного педагогічного університету ім. Василя Стефаника **Черепанин М. В.**

учитель-методист, учитель вищої категорії Тернопільського навчально-виховного комплексу „Школа-ліцей № 13” **Вислоцька Н. І.**

Обґрунтування:

доктор мистецтвознавства, професор кафедри музикознавства, методики музичного виховання та вокально-хорових дисциплін Інституту мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка **Смоляк О. С.**

Посібник містить теоретичний, методичний та пісенний репертуар з питань організації та здійснення вокально-хорової роботи на уроках музичного мистецтва і в позакласних формах художнього виховання школярів 8 класів. Призначено для студентів мистецьких факультетів вищих навчальних закладів, учителів музичного мистецтва, учнів навчальних закладів різного типу, шанувальників пісенного жанру.

ISBN 978-966-308-357-1

© Бондаренко Н. Є., Люлюк Л. Я.,

Яловська Л. В., упорядкування, 2014

© ТзОВ «Видавництво Астон», верстка, 2014

Зміст

Передмова.....	4
Здравствуй, мир!.....	5
Моя стежина.....	12
Київський вальс	17
Києве мій	22
Три поради.....	26
Червона рута	30
Пісня про тебе.....	35
Песня о друге	39
Вальс-бостон	43
Yesterday	47
All my troubles seemed so far away.....	50
Надежды маленький оркестрик.....	51
Хуртовина.....	55
Ласкаво просимо.....	58
Чом ти не прийшов.....	62
Город золотой	64
Журавлина пісня.....	68
Пісня на добро	74
Ясени.....	79
Два кольори	85
Мамина вишня	89
Пісня про матір.....	93
Господи, помилуй нас!.....	97
Родина.....	101
Куда уходит детство	105
Список використаних джерел	109

Передмова

Музичне мистецтво, згідно чинної навчальної програми, для учнів основної школи має стати відкритою інтонаційно-образною моделлю входження у світ через його сприйняття та індивідуальне емоційне переживання.

Представлений у посібнику співочий матеріал в основному складає класику жанру і є невичерпним джерелом найвитонченіших почуттів, думок, стремлень та переживань авторів – поетів та композиторів. Створені на найвищому рівні професійної майстерності та від щирого серця, найкращі пісенні твори П. Майбороди, І. Шамо, В. Івасюка, В. Висоцького, М. Катричка, І. Карабиця на вірші А. Малишка, Д. Луценка, Р. Братуня, Ю. Рибчинського, М. Сингаївського та ін. звернені до людей вже не один десяток літ. Всі вони стали історією, на них зросло не одне покоління українців. Але їхній образний зміст такий, що розкриває незбагненну красу рідної природи, глибоку людяність, життєву правду і щирість почуттів, пробуджує духовну силу. Тим то й цінні, дуже сучасні і ще дужче потрібні, і такі, що не мають ні вікових, ні часових обмежень, доступні для непрофесійного виконання у свята і в будні.

Із шкільної стежини розпочинається життєвий шлях молодої людини. На варті щасливого дитинства та юності стоїть любов рідного краю, незалежна Вітчизна та батьківські настанови. Сім'я, родина, країна – ось предмети постійної опіки і турботи, ось що треба берегти та шанувати замолоду. А ще серце нехай буде щирим і щедрим, відкритим для ласки, ніжності, добра та любові. У щасливому польоті думки, натхненній праці, осяяній творчістю, білий цвіт маминої вишні – скарбниця людських цінностей. Все це оспівано у піснях.

Виразні мелодії іскряться витонченою ліричністю, глибоким внутрішнім драматизмом, піднесеністю теплих барв образності. Представлені пісенні твори із життєво правдивими образами, які сповнені надій та сподівань, скупані в любові, напоєні радістю і печаллю, розлуками та зустрічами, звернені до небайдужих сердець, відкритих для добра, миру й краси. То ж нехай пісня хлібом і сіллю на світлому рушнику огорне життя кожної молодої людини, стане усвідомленим джерелом для самовираження.

Дана книга є другою частиною навчального підручника „Пісні добра й краси”. Тут поданий теоретичний та методичний матеріал, пісенний репертуар із питань організації та здійснення вокально-хорової роботи на уроках музичного мистецтва і в позакласних формах художнього виховання учнів 8 класів відповідно до навчальної програми шкільного предмету „Музичне мистецтво”, затвердженої Міністерством освіти і науки України (Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Художньо-естетичний цикл. 5-11 класи. – Київ, Ірпінь, 2005). До творів, автори яких представлені у першій частині підручника, подано тільки пісенний та методичний матеріал.

Здравствуй, мир!

Здрастуй, світ!

Стихи В. Кострова

Музыка Л. Квинт

Помірно

The piano introduction consists of two staves. The right hand plays a melody of eighth notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The left hand plays a simple bass line: G2, Bb2, D3, G2.

Мир про-снул - ся как ре - бе - нок, солн-це

The vocal line is on a single staff in treble clef. The piano accompaniment is on two staves. The right hand plays a melody of eighth notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The left hand plays a simple bass line: G2, Bb2, D3, G2.

пле - щет в бе - ре - га, мчит-ся рез - вый же-ре -

The vocal line is on a single staff in treble clef. The piano accompaniment is on two staves. The right hand plays a melody of eighth notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The left hand plays a simple bass line: G2, Bb2, D3, G2.

бе - нок на зе - ле - ны - е лу - га. Гри-ва

сте - лит-ся раз - ли - вом, а во лбу го-рит звез -

да. Мир, ты хо - чешь быть счаст - ли - вым? Зна-чит

ми - ромбудь все - гда. Здравствуй, мир! Здравствуй, друг!

Здраст-вуй, пе - сен шед-рыйкруг! Здраст-вуй, миг! Здраст-вуй,

век! Здраст-вуй, доб - рый че - ло - век! Здраст-вуй, дом! Здраст-вуй,

даль! Здраст-вуй, ра - дость и пе - чаль! Здраст-вуй, был! Здраст-вуй,

ночь! Здраст-вуй, свет - ла - я лю - бовь! Здраст-вуй, свет - лая...

Здравст-вуй, пе - сен шед-рый круг! Здравст-вуй, миг! Здравст-вуй,

век! Здравст-вуй, доб - рый че - ло - век! Здравст-вуй, дом! Здравст-вуй,

даль! Здравст-вуй, ра - дость и пе - чаль! Здравст-вуй, быть! Здравст-вуй,

ночь! Здравст-вуй, свет - ла-я лю - бовь! Здравст-вуй, свет - ла-я...

на закінчення

лю - бовь! свет - ла-я... лю -

бовь!

1. Мир проснулся, как ребенок,
Солнце плещет в берега.
Мчится резвый жеребенок
На зеленые луга.
Грива стелится разливом,
А во лбу горит звезда.
Мир, ты хочешь быть счастливым?
Значит, миром будь всегда.

Приве:

Здравствуй, мир! Здравствуй, друг!
Здравствуй, песен щедрый круг!
Здравствуй, миг! Здравствуй, век!
Здравствуй, добрый человек!
Здравствуй, дом! Здравствуй, даль!
Здравствуй, радость и печаль!
Здравствуй, быль! Здравствуй, ночь!
Здравствуй, светлая любовь!

2. Если мир певуч и звонок
И во сне, и наяву,
Научи нас, жеребенок,
Верить в солнце и траву,
И ловить стихи и сказки
В золотые невода.
Мир, ты хочешь быть прекрасным?
Значит миром будь всегда!
Привев.

1. Світ прокинувся, мов дитятко,
Сонце сяє в небесах,
І веселе мчить лошатко
У завітчаних полях.
Грива стелиться, мов хвиля,
Зірка сяє на чолі.
Світе, хочеш бути щасливим?
Тож будь мирним назавжди.

Приспів:
Здрастуй, світ! Здрастуй, друг!
Пісні щедрий виднокруг!
Здрастуй, день! Здрастуй, мить!
Неба осяйна блакить!
Здрастуй, дім! Здрастуй, даль!
Здрастуй, радість і печаль!
Давнина й майбуття!
Здрастуй, молоде життя!

2. Якщо світ такий крилатий
І насправді, і вві сні,
Хай навчить нас всіх лошатко
Сонцю вірити й траві,
І ловити пісню й казку
У коштовні неводи.
Світе, хочеш бути гарним?
Тож будь мирним назавжди!
Приспів.

Лора Геннадіївна Квінт (1955) – блискуча піаністка, композиторка. Музичні здібності дівчина виявила рано: в 5 років вона вже вмiла грати на роялі, у 7 років – написала свою першу пісню, а в її 14 років батько укладав контракти з професійними концертними організаціями, які купували пісні. Незабаром ім'я юної Лори Квінт стало широко відомим у музичному світі. За роки навчання в Ленінградській консерваторії композиторкою були написані одноактна опера, симфонія, фортепіанні мініатюри, вокальні цикли та інші камерні твори. У 18-річному віці Лора Квінт стала автором свого першого мюзиклу – „Карлсон знову прилетів”. У 1985 році – написала музику до вистави „Пеппі – Довга панчоха” за книгою А. Ліндгрена. Побачивши свій твір на сцені, знаменита шведська письменниця назвала цю роботу найкращою з усіх. Тріумфом творчості композиторки є опера „Джордано”, яка витримала 56 аншлагов, викликавши широкий громадський резонанс.

Лора Квінт активно й успішно працює для кіно, телебачення, драматичного театру, радіо, але пісня є основним жанром у її творчості.

Пісня „Здрастуй, світ” на вірші В. Кострова (український текст В. Федоренка) вперше прозвучала на закритті Ігор Доброї Волі в Таллінні (Естонія, 1986 р.) у виконанні унікального ансамблю зірок російської естради. Ідеєю пісні є заклик до миру на землі. Змальовуючи казкову картину сонячного світлого дня, завітчане поле, по якому мчить веселе лошатко із зіркою на чолі, звучить бажання навчити усіх людей жити в мирі, щасті і добрі. Мелодія пісні досить складна ритмічно та інтонаційно. Пунктирний ритм, часті стрибки на октаву, кварту, квінту, короткі музичні фрази, які відділені переважно паузами, потребують особливої уваги та старань під час вокального та диригентського виконання.

Моя стежина

Вірші А. Малишка

Музика П. Майбороди

Помірно

3 3 3 3

The piano introduction is in 2/4 time, B-flat major, and marked 'Помірно'. It features a melody in the right hand with four triplet eighth notes and a bass line in the left hand with chords and single notes.

Чому, ска - за - ти й сам не зна ю, жи-ве у

The first system of the vocal score shows the vocal line and piano accompaniment for the first line of lyrics. The piano accompaniment continues with chords and melodic fragments.

сер - ці стіль - ки літ о-та сте-

The second system of the vocal score shows the vocal line and piano accompaniment for the second line of lyrics. The piano accompaniment continues with chords and melodic fragments.

жи - на в на - шім кра - ї. од-ним од - на

бі-ля во - рїт, о - та сте - жи - на

у - на - шім кра - ї од-ним од - на од-ним од -

на бі-ля во - рїт. Де ти, мо-

я сте - жи - но, де ти. мо-

я сте - жи - но, о - та сте - жи - на в на - шім

кра - ї одним од - на, од - ним од - на бі - ля во -

ріт. До - ша-ми// на бі - ля во - ріт.

1. Чому, сказати, сам не знаю,
Живе у серці стільки літ
Ота стежина в нашім краї
Одним одна біля воріт.
Ота стежина у нашім краї
Одним одна, одним одна біля воріт.

Де ти, моя стежино,
Де ти, моя стежино?
Ота стежина в нашім краї
Одним одна, одним одна
Біля воріт.

2. Дощами мита, перемита,
Снігами знесена у даль,
Між круглих соняхів із літа,
Мій ревний біль і ревний жаль.
Між круглих соняхів із літа,
Мій ревний біль, мій ревний біль
І ревний жаль.

Де ти, моя стежино,
Де ти, моя стежино?
Між круглих соняхів із літа
Мій ревний біль, мій ревний біль
І ревний жаль.

3. Моя надієчко, я знаю,
Мій крик життя на цілий світ,
Ота стежина в ріднім краї
Одним одна біля воріт.
Ота стежина в ріднім краї
Одним одна, одним одна біля воріт.

Де ти, моя стежино,
Де ти, моя стежино?
Ота стежина в ріднім краї
Одним одна, одним одна
Біля воріт.